

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการบริหารขับเคลื่อนการปฏิรูปผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ในคณะกรรมการบริหารขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๔
วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการบริหารขับเคลื่อนการปฏิรูปผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมประชุม

ที่ประชุมได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น ๒ ประเด็น คือ การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม กลไกการควบคุม ตลอดจนบทลงโทษแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการให้การศึกษาและปลูกฝังเรื่องจริยธรรมแก่ประชาชนเพื่อสร้างค่านิยมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ดี ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเด็นการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม กลไกการตรวจสอบและควบคุม ตลอดจนบทลงโทษแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ที่ประชุมได้มีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) ซึ่งได้รับความเห็นชอบในการลงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว มีบทบัญญัติมาตรา ๒๑๙ กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ โดยให้บังคับใช้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย ซึ่งการดำเนินการให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระพ้นจากตำแหน่ง สำหรับการได้สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีกรกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ทำหน้าที่ได้สวน ทั้งนี้ จึงมีความต่างจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงได้ตั้งข้อสังเกตว่ายังขาดการกำหนดเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับท้องถิ่น รวมถึงข้าราชการ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และได้ให้ข้อเสนอว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) สามารถกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมส่วนกลางของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทนำไปจัดทำประมวลจริยธรรม รวมไปถึงการกำหนดกลไกและการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม โดยควรให้มีประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่น ๓ รูปแบบทั่วไป คือ

ประมวลจริยธรรมสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประมวลจริยธรรมสำหรับเทศบาล และประมวลจริยธรรมสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการในการกำกับและลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ค่อนข้างเข้มแข็ง และเห็นชอบด้วยกับข้อกำหนดเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญ และจะต้องมีบทลงโทษหากผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ จะทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการนั้นจะได้พิจารณาจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อเสนอต่อผู้รับผิดชอบตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและองค์กรอิสระต่อไป

ประเด็นการให้การศึกษาและปลูกฝังเรื่องจริยธรรมแก่ประชาชนเพื่อสร้างค่านิยมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ดี

ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องการส่งเสริมจริยธรรมว่า ที่ผ่านมาได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการทำความดี และมีการสร้างต้นแบบขึ้น เช่น การสร้างโรงเรียนต้นแบบเพื่อให้เกิดการขยายผล โดยให้สถานศึกษาต่าง ๆ ได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ และเกิดการขยายผลทั่วประเทศ จากนั้นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยสำนักส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม จะเข้าไปดูแลเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ต่อไป พร้อมกับได้ให้ความเห็นว่ามาตรการส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากจะช่วยลดปัญหาด้านการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

คณะอนุกรรมการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ เรื่องการส่งเสริมให้มีการศึกษาและการปลูกฝังจริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม รวมถึงให้เกิดขึ้นภายในตัวของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ตรวจสอบตนเองในฐานะที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชน โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวัง

นางสาวภริตา ดิษฐาภรณ์
วิทยากรชำนาญการ
สำนักกรรมการ ๒
ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

2/3/2561 ผู้ตรวจสรุปผลการประชุม